

Milé sestry, milí bratři,
přeji vám pokoj a požehnání od našeho Pána.

Text našeho dnešního zamyšlení najdeme v knize **Rút 2,1-12**. Poměrně krátká kniha Rút tvoří určitý přechod mezi knihami Soudců a 1. Samuelovou.

xxxxxx

Na úvod se vás zeptám. Máte rádi pohádky? V pohádkových příbězích se občas vyskytuje starší žena. Je o generaci starší než princ a princezna. Občas umí čarovat nebo sbírá bylinky, ale do děje zasahuje především svou moudrostí. Nesnaží se být hlavní postavou příběhu. Ví, že hlavní postavou je princ a princezna. Ale jednomu z nich obvykle dává moudré rady.

Dnes se budeme zabývat příběhem, který má cosi společného s pohádkami. Především to, že končí svatbou. Nebudeme ho rozebírat celý, všimneme si jen několika detailů. Jen jedné malé epizody.

Budeme se zabývat hlavně jedním veršem, a to **Rút 2,2**.

Moábská Rút řekla Noemi: „Ráda bych šla na pole sbírat klasy za někým, u koho dojdou přízně.“

PŘÍBĚH První pohled na tento verš bychom mohli nazvat kontext nebo příběh. Tento verš nestojí ve vzduchoprázdnu. Něco mu předchází. Nejdřív si potřebujeme připomenout příběh, jehož je součástí. Budeme číst knihu Rút od začátku. Nejprve **Rút 1,1 – 6**

xxxxxx

Pokud byste měli potřebu Noemi za něco odsoudit, máte příležitost. A nemusíte už číst dál. Elímelek a Noemi opouštějí Boží lid v těžké situaci s tím, že to jinde bude lepší. Synové Noemi se žení s Moábkami. Pro naše další uvažování není tak důležité, jestli Noemi odsoudíme my. Důležité je, že odsouzena být může. Přečteme si dále verše **Rút 1,19-22**

xxxxxx

Knihy Rút začíná jako vypravování. Pak ale vypravěč přenechává prostor hlavním postavám. Tady vidíme nejen situaci, v jaké je Noemi a Rút, ale i to, jak Noemi svou situaci sama hodnotí. A zase ji můžeme odsoudit.

Noemi a Rút přicházejí do Betléma na začátku sklizně ječmene. Jméno Betlém znamená „Dům chleba.“ A stává se domem chleba i pro Rút a Noemi. Znova si přečteme náš verš **Rút 2,2**

Moábská Rút řekla Noemi: „Ráda bych šla na pole sbírat klasy za někým, u koho dojdou přízně.“

ZÁKON Druhý pohled na tento verš si nazveme Zákon. V našem příběhu ožívá jedno ustanovení Zákona. Je vidět, že Rút toto ustanovení zná. Najdeme ho ve **3. Moj.23,22**.

Až budete sklízet obilí ve své zemi, nepožneš své pole až do okraje ani nebudeš po žni paběrkovat; zanecháš paběrky pro zchudlého a pro hosta. Já jsem Hospodin, váš Bůh.

Rút tedy zná toto ustanovení. Rút má jasno. My se ale u tohoto verše trochu zastavíme. Kdo máte ekumenický překlad, máte celou 23. kapitolu uvedenou nadpiskem Kalednář svátků a slavností. To, co je tu popisováno, jsou oběti a obřady prováděné v chrámě. Až na 22. verš, který jsme četli. Stejný verš najdeme i v **19. kapitole 9. – 10. verš**.

Až budete ve své zemi sklízet obilí, nepožneš své pole až do samého kraje a nebudeš paběrkovat, co zbylo po žni. Ani svou vinici úplně nevysbíráš, nebudeš na své vinici paběrkovat spadaná zrnka; ponecháš je pro zchudlého a pro hosta. Já jsem Hospodin, váš Bůh.

Kdo máte ekumenickou Bibli, máte tuto kapitolu nadepsanou Řád každodenního života.

Řekněte mi, sestry a bratři, nestačilo by nám to mít v Bibli jen jednou? Pokud potřebujeme mít všechno utříděné a zaškatalkované, nemělo by to být pouze v 19. kapitole? Vždyť tam to logicky patří! Ale proč je to ve 23. kapitole? Proč mezi popisem obětí a slavnostních chrámových obřadů jsme najednou na poli?

Jistou odpovědí na tuto otázku je právě kniha Rút. Ustanovení z 3. knihy Mojžíšovy patří v židovské Bibli do Zákona, má tedy nejvyšší závaznost. 23. verši 22. kapitoly předchází ustanovení o obětech, které patří ke svátku Letnic, tedy dožínky. Kniha Rút patří mezi Spisy, mezi 5 svátečních svitků. A byla čtena právě v rámci Letnic. Příběh o Noemi, Rút a Boazovi je tak něčím, co si lidé připomínali při díkůvzdání za úrodu. Právě zájem o potřebné, zchudlé a příchozí je tak něčím, co propojuje každodenní život a slavnostní obřad bohoslužby.

Vrátíme se zpátky do knihy Rút. Přečteme si ještě jednou verš **Rút 2,2**:

Moábská Rút řekla Noemi: „Ráda bych šla na pole sbírat klasy za někým, u koho dojdou přízně.“

TOUHA Třetí pohled na tento verš si nazveme touha. Rút tedy ví, že v Božím lidu platí jisté ustanovení, týkající se potřebných. Ale v tom verši je ještě něco. Příběh se odehrává v Betlémě, což v překladu znamená

„Dům chleba.“ Ale v tom, co Rút říká, jde o víc než o chleba. Nechce jít sbírat za kýmkoli, ale za tím u koho dojde přízně. V kralickém překladu je *za tím, kdož by mi toho přál*. Pro kontrast se podíváme do verše **22 ve 2. kapitole**

Noemi své snaše Rút přisvědčila: „Dobře má dcero, že budeš chodit s jeho děvečkami. Aspoň na tebe nebudou na cizím poli dorážet.

Dnes žijeme ve světě televizních zpráv, skupin lidí a skupinových zájmů. Máme tu podnikatele, zaměstnance, odbory, lobbisty a taky církve a nevěřící. Je tu jisté riziko, že tento přístup nacpeme do 3. knihy Mojžíšovy. A vyjde nám, že jsou tu bohatí, kteří mají povinnost a chudí, kteří mají nárok.

Rút našťestí není žena 21. století a nesnaží se prosazovat svůj nárok. Hledá někoho, *„kdož by jí toho přál.“* V tomhle verši je určitý rozdíl mezi různými překlady. Původní hebrejské slovíčko totiž zahrnuje jak jisté lidské sympatie, tak akt milosrdenství. Rút si i v situaci krajní nouze zachovává svoji lidskost, zůstává člověkem. Nejde jí jen o chleba ale i o jistou lidskou blízkost. Nečeká od Božího lidu, že takoví budou všichni. Ale předpokládá, že takoví v Božím lidu jsou. Jde jen o to je najít.

Tato touha po milosrdném člověku ukazuje i na touhu člověka po Bohu.

Rút touží najít toho *„kdož by jí toho přál.“* Má tuto touhu. Důležité je i to, že má někoho, s kým o této touze může mluvit. Tento druh komunikace není samozřejmý. Snadno se naruší, těžko se obnovuje. Zejména je problém, když tento druh komunikace chybí v rodině, mezi rodiči a dětmi. Někde je možné mluvit o svých přáních a plánech, někde je zvykem stavět druhé před hotové věci.

Jan Neruda napsal povídku s názvem Přivedla žebráka na mizinu. I dnešní televizní zprávy mohou přivést žebráka na mizinu – ale v jiném smyslu, než u Jana Nerudy. Pokud člověk začne uvažovat pouze v rovině musím – nemusím, získám – nezískám a ztratí schopnost mluvit o svých touhách, stává se v jistém smyslu žebrákem.

Náš dnešní text se týká sociální tematiky. Ale mohu říct, že tohle je téma o malých skupinkách, i když to tak nevypadá. V 60. a 70. letech začalo v Americe hnutí malých skupinek. Tím hlavním nebylo zorganizovat malé skupinky. Tím hlavním bylo vytvořit prostor pro ten způsob komunikace, kdy člověk může mluvit o svých přáních. A který nenacházeli v rámci tradiční bohoslužby. Setkávání v malých skupinkách se dá zorganizovat.

BOÁZ Touha Rút je v tomto příběhu naplněna. A vidíme, jak ona sama prožívá toto naplnění. **Verš 10:** *Tu padla na tvář, poklonila se k zemi, a otázala se ho: „Jak to, že jsem u tebe došla přízně, že se mě ujímáš, ačkoliv jsem cizinka?“*

Rút se klaní Boázovi, protože našla, co hledala. To, co dostala, předčilo její očekávání. A co jí odpovídá Boáz? Kdy, za jakých okolností, je možné v Božím lidu dojít u někoho přízně? Přečteme si ve verši **11:**

Boáz jí odpověděl: „Jsem dobře zpraven o všem, co jsi po smrti svého muže učinila pro svou tchyni, že jsi opustila otce i matku i rodnou zemi a odešla jsi k lidu, který jsi dříve neznala.“

Město Betlém je Dům chleba. V tomto příběhu v tom smyslu, že se tam dá paběrkovat obilí. Ale i v tom smyslu, že je tam vyprávěn příběh o Rút a Noemi. Boáz o Rút něco ví, protože mu někdo vyprávěl její příběh. A vyprávěl ho dobře. Už v tom způsobu vyprávění bylo jisté milosrdenství. Betlém je možná malé město, kde se nic neutají. Ale také kde se nepomlouvá. Mohli bychom říct: Ano, to je tamta, co opustila Boží lid v těžké době, dala své syny cizinkám a teď si ještě stěžuje na Hospodina. Sestry a bratři, dnešní sobota je zaměřena na ADRu. Na světě je spousta potřebných, spousta lidí postižených katastrofami. Spousta lidí, kteří jsou trestáni za to, že se narodili ve špatné zemi, špatné době, nebo špatné rodině. Oni nepotřebují jen chleba. Potřebují najít někoho, kdo by jim to přál. Kdo by vyprávěl jejich příběhy tak, aby to vyvolávalo soucit.

Boáz jako blízký příbuzný je nazýván v ČEP zastáncem, mohli bychom říct vykupitelem. Ve 4. kapitole pak bude opravdu něco kupovat. V tomto smyslu ukazuje na Krista.

Víme, že Ježíš Kristus stojí po pravici Boží a přimlouvá se za nás. Ale můžeme také říct, že vypráví naše příběhy. Úplně jinak, než je vypravují lidé kolem nás a než bychom je vyprávěli my.

Bratři a sestry, dnes jsme se zabývali příběhem o Rút a Boázovi. Na verš 2,2 jsme se podívali z několika stran. Je součástí příběhu. Ožívá v něm Hospodinův Zákon. Mluví se v něm o lidských touhách a přáních, které ukazují na touhu po Bohu. A všimnuli jsme si toho, jaký vliv má vyprávění příběhů. Bůh vám žehnej.

AMEN